

30. dec. v Ljubljani. Neutrudljivi pisatelj slovenski, ki je pridno delal za slovník, kateri se ravno natiskuje, je tako rekoč na smertni postelji doveršil slovenski slovník rastlinstva. — Tudi gimnazialni profesor, g. **Juri Lužar** je umrl. — Pretečeno leto je še pred svojim poslovljenjem nam več žalostnih prigodkov zapustilo. Na Viču je neka ženska svojemu možu z glavicami netilnih klinčkov v božični potici zavdala hotla. Pa božja previdnost je čula in hudobno babo posvetni pravici izročila. Predzadnji dan leta je na ljubljanskem kolodvoru delavec nekako zmés žganih pijač popil in v 4 urah je bil merlič.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Z pisanjem na gosp. ministra notranjih zadev so presvitli Cesar dovolili, notranje mesto razširiti, da se s predmestji primerno sklene. Zavoljo tega bodo mestne ozidja poderli, grabne zasuli in svet na planjavi med mestom in predmestji za stavbe prodali. Kar bo denarjev iz tega prišlo, jih bodo kot stavbni zalog obrnili. S tem dovoljenjem je že stara želja Dunajčanom spolnjena, ker urno naraščanje ljudi tirja razširjenje notranjega mesta in njegovo zvezo s predmestji. Natanjčne občerte za izpeljanje tega dela, kateri bodo obilno plačani, zamorejo vsi umetniki in zvedenci podajati. Posebna komisija bode razsodila, kateri občerti bodo poterjenja in poplačil vredni. —

— Slavno dnarstveno ministerstvo je zaukazalo, da je paziti, da privatne osebe po mogočnosti malo tobaka iz unanjih dežel dobivajo za svojo rabo.

— Kakor nekaj let sém tudi letos oznanja društvo sve-tega Severina katoliškim možem duhovnega in posvetnega stanú, da jim daje priložnost, z majhnimi stroški obiskati sveto deželo o prihodnji veliki noči. Stroški so prevdarjeni za vsacega brez razločka s 500 fl. Romarji bodo odrinili iz Tersta 13. marca, kamor se bodo čez dva mesca zopet nazaj pripeljali.

Iz Milana 1. decembra. Slavnemu maršalu grofu **Radecky-tu** so se pljuča unele. Nj. c. k. visokost, nadvojvoda **Ferdinand Maximilian** je, komej to zvediti, bolnika obiskal. Ravno se govori, da je slavni maršal umrl.

Iz Verone. V svoji poslednji seji je akademija za obdelovanje zemlje, za kupčijstvo in umetnijstvo imela posvetovanje zastran ustanovitve kmetijske družbe za veroneško okrajino.

Iz Ogerskega. 23. decembra so pokopali v Nagy-Körös moža in ženo, ktera sta 54 let v srečnem zakonu živela in zdaj tudi združena v boljše življenje poklicana bila. Mož je bil 85 let star, žena jih je doživela 87. Oba sta bila znana kot dobrodelna človeka in sta še v svojem življenji ondašni cerkvi 4000 fl. podarila za napravo novih orgelj.

Iz Italije. Iz Napola se piše: Naše kraljestvo je od strašnega potresa zadeto. Iz dežele nam pišejo grozne reči; pa ni mogoče natanko vse zvediti, ker so telegrafi potergani. Južni kraji so najhuje terpeli, v severnih potresa skoro kar nič niso čutili. Najhuje se je tresla zemlja v Ateni. Polevica hiš se je poderlo. V Paduli jih leži 100 v razvalinah. Tudi več ljudi je pobitih, pa ne vé se še, koliko; časniki govoré, da je 1000 ljudi ubitih in mnogo vasi podertih. V Napolu so ljudje samo strah prestati imeli. Kakih deset minut se je treslo. Strah je bil v Napolu neizrekljiv. Vse je hitelo iz hiš; veliko, zlasti ženskih, ki so se hotle ravno spat spraviti, je bilo v samih srajcah. Blizo do štirih zjutraj je ostala množica na cestah, ker si pred niso upali v hiše. V noči med 17. in 18. decembra je bilo zopet vse zvonaj hiš, ker so se novega potresa bali. To noč je bilo v Napolu vse kakor brez glave, samo tatje je niso zgubili; kradli so, kolikor se je dalo. Vzrok tega strašnega potresa pripisujejo temu, da se je dušek (krater)

Vezuva zasul in se ta ognobljuvež ni mogel drugače oddahniti, kakor da si je drugod pot iskal. Zdaj pa se zopet kadí iz njega, in to je ljudi nekoliko upokojilo.

— V Rimu močno govoré, da bodo sv. Oče **Luciana Bonaparta**, kterege so še le pred kratkem za mašnika posvečili, že v enem prvih zborov kardinalov za škofa in partibus inf. zvolili.

Iz Francozkega. V Parizu si pripovedujejo, da je **Lord Palmerston** te dni francozkemu poročniku v Londonu naznanil, da dosedanji angležki poročnik v Carigradu, **Lord Redkliff**, več ne pojde kot poročnik nazaj. Vganjajo, da ga bo admiral **Lyons** namestil. Pa tudi o francozkem poročniku **Thouvenel-u** govoré, da bo morda že perve dni tega mesca Carigrad za vselej zapustil.

— 30. dec. so se državni svetovavci v Tuilerijah (cesarskem poslopji) zbrali in se odpravljenju postave zastran odertije posvetovali. Cesar **Napoleon** jim je bil predsednik.

— Rusija je vnovič pokazala, da se ne odpové tako hitro temu, česar se enkrat loti. Diplomati bodo še dolgo opraviti imeli, preden si bodo mogli v tem, kar imenujejo „orientalno vprašanje“, brez spodtikleja odgovoriti. Ovére zastran brodarstva na črnem morji so še pri starem. V Petrogradu se obnašajo, kakor so se pred obnašali. Vojaške naselbine na kersoneškem primorji se zopet napravljajo, terdnjave mesta **Kamiš** sicer poderajo, pa luka tega mesta je vendar kupčijstvu zaperta.

— Pred nekimi dnevi je napravil bogat Rus v Parizu 12 svojih prijatlov veliko gostijo, ktera dá celemu Parizu veliko govoriti. Sténe sobe so bile z violicami in kame-liami pokrite, izšopani labudje so bljuvali lepo dišečo vodo in kočjaži so bili postreženi z jerebicami, žlahtnimi glivami in s šampanjerjem. Gostije so stale Rusa 3000 fl. našega dnarja.

— V Parizu so 25. decembra vse javne upravniije, borska in uredništva počivale; štacune so bile skoro vse zaperte. O polnoči je bila v vsih cerkvah služba božja in ljudje so tako vreli v nje, da se je vse terlo.

Iz Angležkega. Da je rusovski cesar izvolil poročnika (poročnik je več kakor poslanec) za London, in sicer žl. **Brunova**, to je političen prigodek neke važnosti. Od leta 1839 je imela Rusija samo poslance na Angležkem. Poslednji poročnik je bil **Brunov**, kateri se je po vsi moči prizadeval, staro prijateljstvo med Angležkem in Rusijo ohraniti. Ostal je ondi do časa, ko se je vojska med Rusi in Turki unela. Da se zdaj zopet z največjo častjo, ktero zamore poslanec doseči, namreč kot poročnik v London verne, to zamore kot terdno pričevanje veljati, da ima car **Aleksander** prijateljske misli in da dobro spozná, kaj angležki kakor tudi njegovi državi hasne.

— **Lord Redkliff** je pisal v London, da se bo vernil v Carigrad, naj se zgodi kar hoče, da vse odpravi, kar bi utegnilo njegovo vernitev ovérati.

— 16. januarja bo prišla kraljica iz Vindsora v London, kjer bo proti koncu tega mesca poroka njene najstareje hčere s pruskim princom **Fridrikom Vilhelmom**. Nevestna obleka je neki kaj lepa; ali bo pa ljudstvu na ogled postavljena ali ne, še ni gotovo. Tudi je slišati od dragocenih daril, ktere so ptuji vladarji princeznji namenili. Dan za dnevom že zdaj prihajajo svatje v London. Brati je, da bo tudi eden avstrijskih vojvodov med njimi.

— Angležki poslanec v Teheranu v **Perzii** se je uperl zoper to, da je **Emir Nizam** za šahovega naslednika izvoljen, ker poslanec misli, da so Rusi to tako napeljali.

— Rokonači in berači na noge! Na Angležkem si jo je eden zmisil za vas, da bodete gotovo zadovoljni. V nekem časniku je namreč brati: „Napeljevanje, v šestih urah se beračevati naučiti.“ Profesor **Lazar Roonay** se imenuje, in razglašá, da je šolo napravil, v kateri bo z

besedo in djanjem beračevanje učil. Slednji, kateri je dobrega obnašanja in umne glave, se zamore v kratkem naučiti složno živeti. Uk ne bo drag. Iz prav mladih otrok se bo dalo v tej šoli storiti, kar bo kdo želel. Kraji mesta, kjer beračevanje največ prinese, se bodo z imenom povedali. Rane umetno posnete, psi za slepe, berglje in vse, česar berač potrebuje, se bo ročno tudi v druge dežele pošiljalo! Nej še kdo reče, da Angleži niso prebrisane glavice!

Iz Španije. Deržavni zbor je do 10. t. m. odložen, ker ga bo kraljica sama odperla, šla bo pa še le 7. jan. prvi pot po porodu v cerkev. Spurvega je bil dan sv. treh kraljev za to odločen. Po stari šegi dobí pa rodbina Hijarskega vojvoda vso obleko, katero španjska kraljica tisti dan nosi. Sedanja kraljica, Izabella II. se hoče ta pot z dragocenim plajšem ogerniti, na katerem so gerbi 49 španjskih okrajin krasno vdelani in je vreden 22,000 tolarjev. Da bo tedej ta plajš v kraljevem poslopji ostal in ne pride Hjarjevimi v last, je bil hod kraljice v cerkev za en dan odložen.

Od turške meje 24. decembra. Boj pri duziškem samostanu 23. dec. je terpel od treh zjutraj do večera. Turki so si osvojili keršansko vas Bialac in kristjani so premagani. 24. je bil mir in obe strani pričakuje pomoči. Na vsaki strani je bilo 20 mož ubitih ali pa ranjenih. Greški škof in vezir mostarski si prizadevata, kristjane in Turke pomiriti.

— Slišati je, da so prišli 26. decembra trije Perjanci v Duze in napovedali prihod 1200 Černogorcov.

Iz Turčije. Rešid paša in francozki poročnik Thouvenel sta se sprijaznila. Tako piše „Oesterr. Corr.“; pariški časniki to tajé, pa mislijo, da se bo to skoro zgodilo. Rešid in Thouvenel imata pri Ali-pašatu se sniditi in ondi čez dolgo časa zopet prvi pot pipico miru in sprave zapaliti.

Iz Valahije. Iz Bukaresta so prišle pisma, ktere povejo, da je bil predsednik ondašnje sodnije o poldne 21. dec. v svoji pisarnici ustreljen. Grek je to storil, kateri je imel že 22 let pravdo. Da bi mogel se še dalje pravdati, je prodal svoje posestvo. Tisti dan je zvedel, da je pravdo zgubil in da je zdaj berač, ker je vse zapravdal, in zavoljo tega je storil to strašno hudodelstvo.

Iz Nemškega. Komisija, ki je bila v Mogunci postavljena zastran preiskovanja, kako in po kom je prišla taka nesreča nad mesto, je spoznala enoglasno, da je bil Wimmer, kateri je stolp zažgal, v katerem je bil smodnik hranjen. Se vé, da se ne more naravnost reči, da je imenovani vojak to storil, ker je v nezgodi poginil in dveh prič manjka. Pa iz mnozih okolnost, ki se vjemajo, se je dalo posneti, da je po njem se to zgodilo.

— V Berlinu bolehajo ljudje močno za kozami.

— V Avgšburgu na Bavarskem da ropar posebne baže mnogo govoriti in opraviti. Ta hudobnež ne dela nič hujega, kakor striže ženskam kite. V začetku je počel to v tami in meglenem vremenu, zdaj je pa že tako prederzen, da hodi o lepem belem dnevu na lov v krajih mesta, kjer je največ ljudstva. Mestna oblastnija je obljubila plačilo tistemu, kateri bi hudobneža zasačil ali pa ovačil. Ko prvo ni nič pomagalo, je še večje plačilo obljubila. Kmalo potem je bilo slišati, da so bile neki devici blizo stanovanja pervega mestnega župana kite odrezane. Dokaj ljudi je bilo že v luknjo potegnjenih, pa vsi so bili nedolžni; krivec je doslej še vsem zalazovanjem srečno odšel. Nekteri ga popisuje bele, drugi černe, še drugi rujave polti in brade. Ali je strah pred njim ljudi tako omamil, ali je pa res tako prebrisan, da se zna tako naglo premeniti. Večkrat so že, kakor je govorica, možje k njemu stopili, ko je ravno svojo hudobijo počenjal; pa z namerjeno pištolo jih

je prisilil, da so ga pustili delati kakor je hotel. Večji del deklet, zlasti tiste, katerih se je podnevi lotil, je omamil z neko dišavo, da niso mogle na pomoč klicati. Sploh je pa čudno, da ne morejo tega rogovileža izslediti, dasiravno je celo mesto na nogah in so policijske kakor tudi vojaške straže pomnožene. Žene si ne upajo več brez tovarša iz hiše in vsaki dan je od novih napadov slišati. Nekaj takega se je pred več letmi v tem mestu godilo, pa tudi takrat niso mogli hudobneža za gotovo zvediti.

Iz Azije. Pisma iz Aleksandrie naznanjajo, da je Omer paša prišel v Bagdad, kamor je bil iz Carigrada kot poglavar poslan. V Bagdadu so se bali nepokoja zavoljo silnega pomanjkanja stanovališč.

— Iz Jeruzalema se bere v pismu od 25. nov., da prihaja silno veliko romarjev v to mesto. Šteli so 1800 greških in 800 armenskih romarjev, še več se jih pa za veliko noč nadjajo.

Iz Amerike. Banke v Novem Jorku so začele res zopet gotovo plačevati. Ta izgled bodo skoro tudi banke drugih mest posnele.

Kratkočasnica.

(Slovenski jezik soroden z latinskim). Terdega Nemca, Prusa, je nagovoril nekdo po slovensko. „Ne umem tega jezika“, ga zaverne po nemško. „Dalj časa ste že v Ljubljani“, mu reče prijatelj, tudi Nemec, „ali prav prav nič ne razumite po slovensko?“ „Nekoliko že“, odgovori, „ker znam dobro latinsko!“

Majka i sin.

Národna iz zagrebske okolice.

Sine moj Jadance!	Ti si prva bila
Sine moj Jadance!	Tetka bila druga
Gde si nočku spaval?	A sestrice treća.
Majka mâ ljubljena!	Sine moj Jadance!
Majka mâ ljubljena!	Sine moj Jadance!
U toj cernoj gori.	Kaj smo Ti činile?
Sine moj Jadance!	Majka mâ ljubljena!
Sine moj Jadance!	Majka mâ ljubljena!
Jesi koga vidil?	Serçe z mene snele.
Majka mâ ljubljena!	Sine moj Jadance!
Majka mâ ljubljena!	Sine moj Jadance!
Tri sam ženke vidil.	Oproštaj mi grehe.
Sine moj Jadance!	Majka mâ ljubljena!
Sine moj Jadance!	Majka mâ ljubljena!
Jesi koju poznal?	Ja Ti jih oproštjam.
Majka mâ ljubljena!	Tebi jih oproštjam
Majka mâ ljubljena!	Tetki pak nemogu,
Ja sam sve tri poznal;	Niti svojoj sestri.
	Zapisal Cestnikov.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—IV. naznanila . 285 fl. 20 kr.

Gospod grof Rihard Blagaj, grajšak v Ljubljani . . .	10 fl. — kr.
Bratec bratcu	1 „ — „
Gospod dr. S. Strupi, profesor v Pragi	5 „ — „
„ Vida Vrečara, c. k. urednika na Štajerskem . . .	3 „ — „
„ Primaz Verient, knižni voditelj na Štajerskem . .	2 „ — „
„ Jakob Volčič, kaplan v Zareču	1 „ 20 „
Čast. semenišče četrtega leta v Št. Andrežu . . .	10 „ 40 „
Gospod K. Fl. na Štajerskem	— „ 20 „

Skupaj . 318 fl. 40 kr.